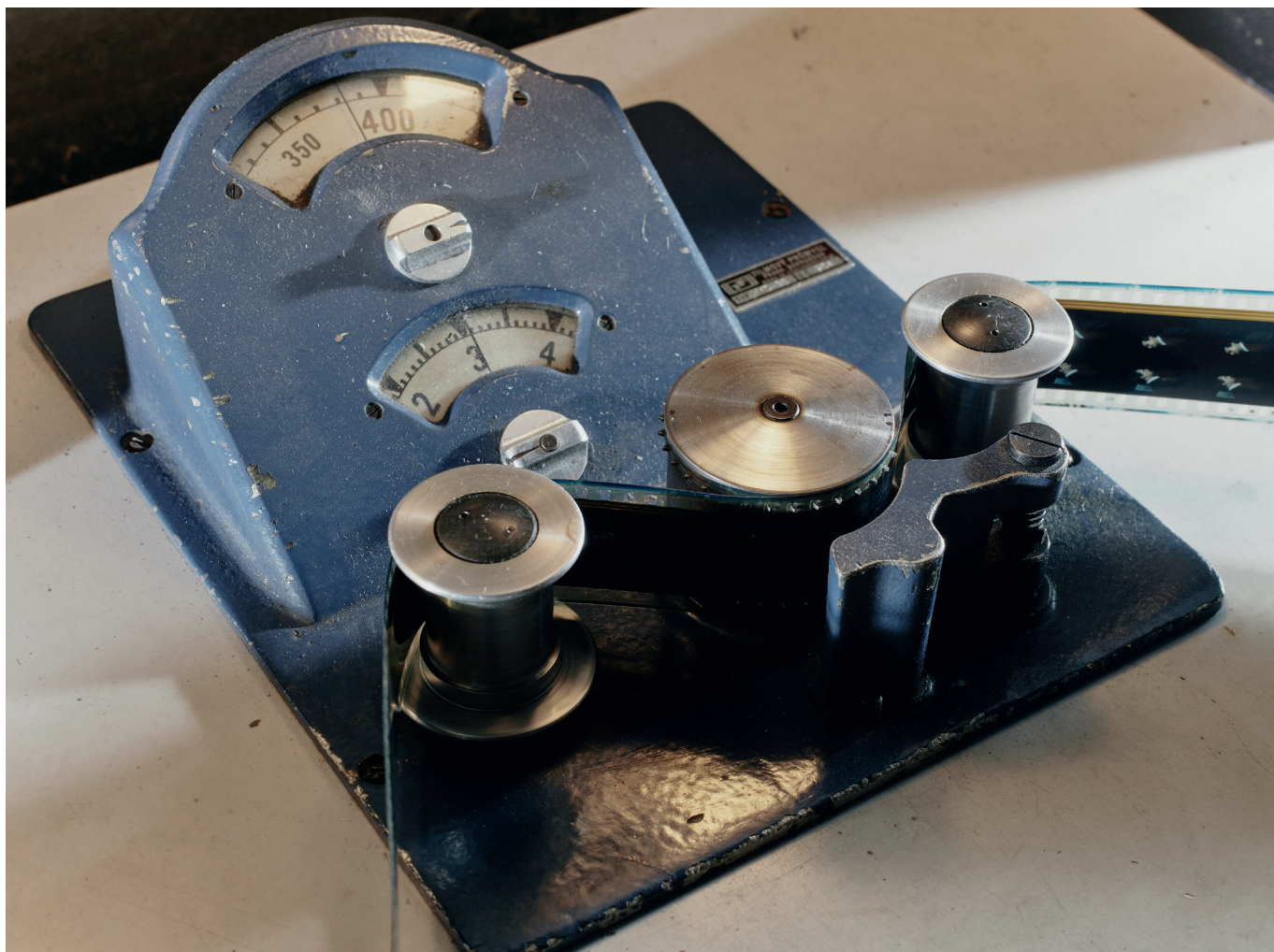

Národní
filmový
archiv

Kurz klasické filmové projekce

**Nadstavbové vzdělávání
pro promítače/ky**

**WORKSHOP PRAXE FILMOVÉ
PROJEKCE**

ČASOVÝ ROZPIS	3
CÍLE A OBSAH JEDNOTLIVÝCH BLOKŮ	4
LITERATURA	8

ČASOVÝ ROZPIS

Praxe filmové projekce

	8:00 – 8:50	9:00 – 9:50	10:00 – 10:50	11:00 – 11:50	12:00 – 12:50	13:00 – 13:50	14:00 – 14:50	15:00 – 15:50	16:00 – 16:50	17:00 – 17:50	17:50 – 20:00	20:00 – 22:30
1. den (čt)	zahájení organizace	přednáška Filmová kopie Terezie Hlaváčková	cvičení Filmová kopie Terezie Hlaváčková, Petra Korábová	přednáška Konstrukce promítacích strojů Tomáš Vyšinský	oběd / přejezd	projekce v kabině (1/2)				projekce filmu pro veřejnost	projekce filmu pro veřejnost	
						projekce v kabině (2/2)				projekce v kabině – dobrovolné	projekce v kabině – dobrovolné	
2. den (pá)		projekce v kabině (1/2)			oběd / přejezd	střížna – individuálně				zakončení / předání osvědčení projekce filmu pro veřejnost	projekce filmu pro veřejnost	
		projekce v kabině (2/2)				projekce v kabině – kabina Ponrepo				projekce v kabině – dobrovolné	projekce v kabině – dobrovolné	

Rozdělení do skupin všichni přihlášení obdrží před zahájením workshopu. Maximální obsazenost workshopu je 8 osob, skupinu tvoří vždy max. 4 osoby.
Adresy, kde se jednotlivé bloky konají, jsou uvedeny v následující kapitole.

Podmínkou je absolvování kompletního programu.

BLOK FILMOVÁ KOPIE

lektori: Terezie Hlaváčková, Petra Korábová

kinosál Ponrepa, Bartolomějská 11, Praha 1

anotace: V obou částech tohoto bloku (přednáška a cvičení) je věnován prostor práci s archivní filmovou kopií, u které je vyžadován jiný přístup než u distribuční kopie. Tento blok je určen jak pro zkušené promítače/ky, tak i pro začátečníky/ce, kteří nově obdrželi svůj promítačský průkaz. V přednášce jsou představeny jednotlivé typy a druhy filmových kopií. Prostor je věnován specifikům a vlastnostem archivního filmového materiálu.

Část přednášky se zabývá správnému skladování, balení, manipulaci a expedování filmové kopie. Součástí tohoto segmentu je i zopakování si jednotlivých klasifikací filmové kopie, které jsou pro promítače/ky velmi zásadní. Na přednášku poté navazuje cvičení, ve kterém si frekventanti/ky vyzkouší co nejpodrobnější popis filmové kopie a zaměří se také na různá poškození filmového materiálu, která mohou spatřit na plátně i při fyzické kontrole kopie na převíjecím stole. Součástí školení je také správné vyplňování Stavů kopie.

délka: 50 min. (přednáška) a 50 min. / 2 skupiny (cvičení)

cíl: Rozvíjení znalostí a zkušeností pro práci s archivní filmovou kopií a s tím související eliminace rizik poškození kopie v projekci.

podrobný obsah přednášky:

- klasická projekce filmového materiálu
- filmový materiál (podložka, typ, zvuk, formát, filmový pás)
- archivní a distribuční kopie, jejich specifika a péče
- fyzikální a mechanické vlastnosti kopie
- typy filmových kopií (např. inverzní kopie)
- archivování, skladování a balení filmových materiálů
- zvuková stopa u filmové kopie
- promítací formát a obrazový formát
- typy materiálů filmové kopie (např. Orwo)
- kontrola filmové kopie
- manipulace s filmovou kopií
- poškození filmové kopie
- oprava filmové kopie
- klasifikace filmové kopie
- výroba nové filmové kopie
- virážované, tónované a kolorované kopie
- digitální restaurování a rekonstrukce
- specializované stoly a vybavení projekcí
- archivní kopie v projekci
- stav kopie a technický nález

podrobný obsah cvičení:

- identifikace filmové podložky
- obrazový a promítací formát
- zvuková stopa u filmové kopie
- manipulace s filmovou kopií v projekci

- provádění vstupní technické kontroly před projekcí ve vztahu k archivnímu materiálu
- záznam o stavu kopie
- poškození kopie - instruktážní projekce
- oprava filmové kopie v projekci
- skladování a péče o filmovou kopii v projekci
- vybavení projekce pro promítání archivního materiálu

BLOK KONSTRUKCE PROMÍTACÍCH STROJŮ

lektor: Tomáš Vyšinský

kinosál Ponrepa, Bartolomějská 11, Praha 1

anotace: Blok seznamuje účastníka/ci se způsobem zakládání filmové kopie do promítacího stroje a přehledem nejčastějších chyb. Vysvětlen je princip projekce promítacím strojem MEO 5 a jeho ovládání.

délka: 40 min. včetně 7 min. instruktážního videa

cíl: Kvalitní zakládání filmové kopie a předcházení chybám. Řešení problémů s promítacím strojem.

podrobný obsah:

- MEO 5 – hlavní části
- transportní prvky promítacího stroje
- zakládání filmového pásu do promítacího stroje MEO 5
- troubleshooting
- základní údržba

BLOK PROJEKCE

lektori: Stanislav Novák, Philip Píza, Petr Purkrábek, Barbora Soukupová

kino Ponrepo, Bartolomějská 11, Praha 1

projekční sál, Lažanský palác, Smetanovo nábřeží 2, Praha 1

anotace: Tato část kurzu se již přesouvá do promítacích kabin – kina Ponrepa a FAMU. Zácvik probíhá na kinoprojektorech Meo 5X.

V první části si představíme promítací kabinu, její provoz. Probereme pravidelnou údržbu promítacích strojů, tak aby vinou promítače/ky nedocházelo ke snižování technického stavu těchto elektrotechnických zařízení. Pozornost bude věnována současné praxi přístupu k filmové kopii a manipulaci s ní. Nedílnou součástí bude příprava filmové kopie k projekci s nutností znát veškeré její náležitosti a specifika. Tyto znalosti si ověříme na převíjecím pultu. Dále se budeme se věnovat opravě filmového materiálu (slepka adhezí páskou, oprava perforací).

V druhé části je kladen důraz na správné zakládání filmu, a plynulost projekce. Nedílnou součástí bude i estetika promítání, jelikož již není součástí

znalostí promítačů/ek digitálních kin. Důraz bude kladen na nejčastější problémy při projekci a jejich řešení.

V rámci promítací kabiny se účastníci/e rozdělí do dvou skupin. Maximální obsazenost promítací kabiny jsou 4 osoby. Jedna skupina je u převíjecího pultu, druhá skupina u promítacích strojů. Tyto skupiny se průběžně střídají – u přípravy kopií, spuštění, průběhu a ukončení projekce.

Dostatek prostoru bude vyhrazen pro individuální konzultace.

Pro praxe vybíráme široké spektrum filmových kopií, tak aby účastníci/e měli možnost si odpromítat různé klasifikace technického stavu kopií, všechny obrazové a zvukové formáty, se kterými se mohou v praxi setkat.

Dle zájmu je možné se zapojit i do večerních projekcí pro veřejnost v rámci běžného programu kina Ponrepa.

délka: 2 × 4 hod. a 1 × 2 hod.

cíl: Zachování co nejkomplexnějších praktických dovedností projekce z filmového pásu v rozsahu před digitalizací kin.

podrobný obsah:

- pravidelná údržba promítacího stroje v rámci běžného provozu
- kontrola promítacího stroje a příprava k projekci
- manipulace s filmovou kopií
- příprava filmové kopie k projekci
- oprava filmového materiálu
- založení filmu
- projekce
- estetika promítání
- nejčastější problémy při projekci a jejich možná řešení

BLOK STŘIŽNA

lektori: Terezie Hlaváčková, Petra Korábová

střižny Národního filmového archivu, Malešická 12, Praha 3

anotace: Účastníci/e si vyzkoušejí měření filmového materiálu a opravy filmového pásu. V této části je kladen důraz na samostatnou práci. Všichni promítači/ky by měli perfektně ovládat slepky a zástřihy, které mohou na kopii v rámci své profese provádět.

délka: min. 1 hod.

cíl: Zvládnutí opravy archivních kopií a správné vyhodnocení situace, kdy jsou tyto opravy nutné a kdy naopak mohou kopii různé zásahy poškodit.

podrobný obsah:

- manipulace s filmovým materiálem

- měření filmového pásu a kontrola dělení
- zjišťování technických údajů z filmového materiálu
- slepky a zástřihy

LITERATURA

- BROWN, H., BLOT-WELLENS, C. Physical Characteristics of Early Films as Aids to Identification: New Expanded Edition, FIAF: 2020. ISBN 9782960029697.
- CASE, D. Film Technology in Post Production. Abingdon: Routledge. 2013. ISBN 978-1136049774.
- CLARK, B. Guide to Postproduction for TV and Film. Waltham: Focal Press. 2002. ISBN 978-0240805061.
- CLEVELAND, D., PRITCHARD, B. How Films Were Made and Shown: Some Aspects of the Technical Side of Motion Picture Film, 1895–2015, self published, 2015.
- Collaborative resource about film projection: www.sprocketschool.org
- DEWRANCE, P. BKSTS Projectionist Handbook. Eastman Kodak Company, 1984.
- EDMONDSON, R. Audiovisual archiving: philosophy and principles. 2015.
- ENTICKNAP, L. Moving image technology: from zoetrope to digital. 2005.
- FASTER, V., SKŘÍČKA, M., ŘEZANINA, B. Promítači a manipulantky před zkouškou. Praha: Československý filmový ústav, 1973.
- Film-Tech's archive of Eastman Kodak Film Notes & Instructional documents: <http://www.film-tech.com/warehouse/index.php?category=2>
- FOLVARČNÝ, J. Učební texty pro promítače v širokoúhlých kinech. Ústřední půjčovna filmů Praha. 1980.
- FOLVARČNÝ, J., VÍTKOVSKÝ, K., ČEBIŠ, K., SKŘÍČKA, M., NOVÁK, J., etc. Základy pro promítače mistry. Filmový ústav, 1967.
- FOSSATI, G. From Grain to Pixel. The Archival Life of Film in Transition. Amsterdam, Amsterdam University Press 2011.
- CHERCHI USAI, P., CHRISTIANO, S., SUROWIEC, A., WAGNER, T. The Art of Film Projection: A Beginner's Guide. George Eastman Museum, 2019. ISBN 978-0935398311.
- L. GORDON, P., ed. The Book of Film Care, Eastman Kodak Company, 1983.
- LEVINSKÝ, O., STRÁNSKÝ, A. Odborná encyklopedie SNTL: Film a filmová technika. SNTL / Nakladatelství technické literatury, 1974.
- MORÁVEK, J. Filmové materiály pro 1. a 2. ročník SOU, učební obor filmový laborant: učební text. Praha: Státní pedagogické nakladatelství, 1987.
- Motion Picture Handbook: A Guide for Managers and Operators of Motion Picture Theaters: https://books.google.cz/books?id=CullAAAAIAAJ&redir_esc=y
- NFPA 40: Standard for the Storage and Handling of Cellulose Nitrate Film. The National Fire Protection Association, 2015.
- POLÁŠEK, J. Užitá optika pro IV. ročník SPŠF. Praha: Státní pedagogické nakladatelství, 1981. 1. vydání.
- ROZNĚTÍNSKÝ, F. Promítací stroj. Praha: Knihovna filmového kurýra, 1945.
- SAETERVARDET, T. The Advanced Projection Manual. FIAF/ Norsk Filminstitut, 2005. ISBN 978-2960029611.
- SIMMONS, D. An Introductory Guide to Film Projection. Independent Cinema Office.
- SKŘÍČKA, M. Základy pro promítače 35 a 16 mm. Československý filmový ústav. 1975: https://books.google.cz/books/about/Z%C3%A1klady_pro_

prom%C3%ADta%C4%8De_35_a_16_mm_film.html?id=Z28MHQAACA-AJ & redir_esc=y

- URBAN, M. Filmová laboratoř. 2., rozš. vyd. Praha: Akademie múzických umění, 2001. ISBN 80-85883-78-3.
- UREN, M. BKSTS Illustrated Dictionary of Moving Image Technology. Focal Press, 2000. M
- VÍTEK, I. Filmová technika pro IV. ročník SPŠF. Praha: Státní pedagogické nakladatelství, 1979. 1. vydání.
- V. KLOEPFEL, D. Motion-Picture Projection and Theatre Presentation Manual. SMPTE, 1969.
- VYŠINSKÝ, T. Projekce klasické filmové kopie (filmová optika + filmová kopie). Inovace VOV - projekty inovace vyššího odborného vzdělávání. [Online] 2020: <https://www.vovcr.cz/portal/topic/584>
- VYŠINSKÝ, T. Konstrukce filmových projektorů. Inovace VOV - projekty inovace vyššího odborného vzdělávání. [Online] 2020: <https://www.vovcr.cz/portal/topic/585>
- VYŠINSKÝ, T. Zvuková technika a elektroakustika (zvuková technika + elektrotechnika). Inovace VOV - projekty inovace vyššího odborného vzdělávání. [Online] 2020: <https://www.vovcr.cz/portal/topic/586>
- The Film Preservation Guide: The Basics for Archives, Libraries, and Museums. Natl Film Preservation Foundation, 2004. ISBN 978-0974709901: <https://www.filmpreservation.org/preservation-basics/the-film-preservation-guide-download>
- The Essential Reference Guide for Filmmakers. Eastman Kodak Company, 2007: <https://www.kodak.com/content/products-brochures/Film/kodak-essential-reference-guide-for-filmmakers.pdf>